

LSS

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

En fantastisk reform

Kronjuvelen i 1990-talets funktionshinderpolitik

FUB

För barn, unga och vuxna
med utvecklingsstörning

Förbundsstyrelsen tillsatte i juni 2012 en LSS-kommitté med ett konkret uppdrag:

att utarbeta en handlingsplan i syfte att bevaka, bevara och utveckla LSS.

En handlingsplan har tagits fram och godkänts av förbundsstyrelsen.

(Handlingsplanen finns i stämmohandlingarna)

FUB

För barn, unga och vuxna
med utvecklingsstörning

Kommitténs ledamöter är:

| **Barbro Lewin** | **Abbas Haghjo** |

| **Annelie Sylvén Troedsson** |

| **Anders Pettersson** | **Lennart Tehage** |

| **Jesper Symreng** |

FUB

För barn, unga och vuxna
med utvecklingsstörning

Tilläggsuppdrag av FS våren 2013 – 4 utredningar som ska göras av Socialstyrelsen:

- att analysera och bedöma personlig assistans som utförs av den assistansberättigades gode man, förvaltare eller ombud
- att genomföra en förstudie på kring metoder för ökad kvalitet på funktionshindersområdet
- att se över den schabloniserade assistansersättningen
- att intervjua och lyssna till barn som har assistans

FUB

För barn, unga och vuxna
med utvecklingsstörning

Inledande fas:

Syfte:

En utvärdering av LSS

Mål:

Insamling av fakta, underlag, statistik, erfarenheter och ta fram en plattform för vårt gemensamma arbete.

FUB

För barn, unga och vuxna
med utvecklingsstörning

Utvärdering av LSS

- Insamling av underlag, statistik, fakta och erfarenheter
- Genomgång av tidigare remissvar och skrivelser från FUB i LSS-frågor
- Genomgång av praxis och rapporter från bl.a. Socialstyrelsen
- Utvärdering av ändrade bestämmelser och praxis för assistans

FUB

För barn, unga och vuxna
med utvecklingsstörning

Utvärdering av LSS

- Hur fungerar LSS idag? Hur har LSS förändrats sedan införandet, t.ex. vad gäller antalet insatser, insatsernas utformning m.m?
- Vilka hot finns idag mot LSS som en rättighetslag? Vilka insatser är i fara? Vad händer på riksnivå? På kommunal nivå? I våra domstolar?
- Inhämtande av synpunkter från Klippans arbete med att ta fram exempel på vad som kan vara goda levnadsvillkor för personer med lindrig utvecklingsstörning

Hoten mot LSS och goda levnadsvillkor

På riksnivå:

- Utredningar och ny lagstiftning har främst gällt förslag som inskränker den personliga assistansen (grundläggande behov).
- Socialstyrelsen (Lägesrapport 2012): ”Bemötandet och självbestämmandet varierar och den enskilde kan inte alltid bestämma vem som utför insatserna eller för vilken tid insatser ges.”
- Bristande satsningar på personalkompetens i LSS-verksamheten. Denna personalgrupp är nu den enda som inte fått ta del av Regeringens satsning i Omvårdnadslyftet. Förbundsstyrelsen har nyligen skrivit till Maria Larsson om detta.

På kommunal nivå:

I en rapport över länsstyrelsernas tillsyn år 2008-2009 konstateras att det på flera håll finns tydliga bevis på nedrustning eller åtstramning; t.ex. att

- gruppboenden läggs ned – leder till större enhet och små institutioner
- enhetschefer finns inte på plats för att kunna ge personalen vägledning i arbetet
- det saknas fortbildning och handledning till för både handläggare och personal i LSS-verksamheterna
- LSS-boenden utanför tätort – sämre service, sämre kommunikationer etc.

Socialstyrelsen konstaterar i sin tillsyn 2010 och i lägesrapporten 2012 att denna utveckling fortsätter:

- införandet av institutionella rutiner och otillåtna begränsningsåtgärder
- samlokalisering av gruppboheter och annan verksamhet, exempelvis servicelägenheter och korttidsvistelse
- begränsande kommunala riktlinjer (kallas ofta för vägledning) för tjänstemännens myndighetsutövning
- ingen uppföljning av individbeslut.

- var tredje kommun begränsar ledsagningens omfattning. Flera kommuner tillämpar ledsagning från A till B; dvs. ledsagaren deltar inte i själva aktiviteten.
- den vanligaste begränsningen gäller antalet timmar och vilka aktiviteter som ledsagning beviljas för samt geografiska begränsningar ("kommunarrest")
- antalet boende i en och samma gruppboende har ökat., vilket utgör en risk för att de individuella behoven och önskemålen blir sämre tillgodosedda eller inte tillgodosedda alls. Kollektiva aktiviteter.
- brister i den dagliga omvårdnaden och i stödet från den personal som ska se till att de boende kan vara delaktiga i kultur- och fritidsaktiviteter

I hälften; dvs påfallande stor andel (48 av de 97 granskade gruppboendena) ställer Socialstyrelsen krav på att socialnämnden eller motsvarande ska vidta åtgärder.

- den som förestår verksamheten ska ha en lämplig utbildning
- det ska finnas den personal som behövs för att personerna som bor i en gruppboende ska tillförsäkras ett boende med goda levnadsvillkor
- dokumentationen ska följa den gällande lagstiftningen
- den enskilde ska få sina individuella behov tillgodosedda när det gäller bland annat fritids- och kulturaktiviteter

Socialstyrelsens lägesrapport 2012 och 2013:

- om ojämlik vård och sämre hälsa för personer med utvecklingsstörning
- bröstcancer upptäcks senare än hos andra
- bristande tillgång till och delaktighet i hälso- och sjukvård
(FS och Riks-Klippans gemensamma skrivelse till regering och riksdag)
- svårigheter för vår målgrupp att föra sin egen talan
- brister i bemötande och i tillgänglighet

Hoten mot LSS och goda levnadsvillkor

Domstolarnas rättspraxis

- kvalitetsvärdet goda levnadsvillkor tolkas inte enligt lagstiftarens intentioner. Tolkningsföreträdet hos kommuner och domstolar.
- den funktionshinderpolitiska principen att den enskilde inte ska ha några merkostnader för sitt funktionshinder respekteras inte
- Ledsagarservice. Inom LSS-kommittén pågår ett arbete att analysera de senare årens rättstillämpning utifrån domen i Högsta förvaltningsdomstolen 2011 (mål nr 2746-09)

- många icke-verkställda beslut tyder på att LSS-tillämpningen inte är rättssäker
- det råder en ojämlikhet i rättsprocessen - den enskilde gentemot kommunen som har ett kraftigt och uttalat stöd från SKL

Kommentar:

Länsförbundet i Stockholm har tagit fram rapporter som visar hur domstolarnas rättspraxis oftast ger kommunerna rätt när den enskilde överklagar (se fubbloggen.se)

FUB

För barn, unga och vuxna
med utvecklingsstörning

Aktioner inom FUB

- Uppvaktnings- och riksdagsnivå
- Uppvaktnings- och myndigheter
- Media uppvaktning med debattartiklar, insändare, utrop etc.
- Samarbete med andra funktionshinderorganisationer med samma agenda
- Skapa lokala nätverk som stöd för medlemmarna
- Medverka vid högskoleutbildningar

FUB

För barn, unga och vuxna
med utvecklingsstörning

Aktioner inom FUB

Olika utbildnings- och informationsinsatser

- LSS-utbildning för alla medlemmar
- Utbildnings- och studiematerial på lättläst
- Studiecirklar
- Utbildningsinsatser för gode män, förvaltare, överförmyndare
- FUB anser – på nya webben

FUB

För barn, unga och vuxna
med utvecklingsstörning

Syftet med alla aktioner:

att lyfta upp LSS-frågorna på alla samhällsplan för att vända den negativa trend som vi upplever idag

Mål:

- att väcka opinion inom och utanför FUB
- att visa FUB:s kraft och vilja att bevaka, bevara och utveckla LSS

FUB

För barn, unga och vuxna
med utvecklingsstörning

Utvärdering

Dokumentation

Rapport varje FS och Klippan möte

Uppföljning av aktioner

Utvärdering

FUB

För barn, unga och vuxna
med utvecklingsstörning

Avslutningsvis anser LSS-kommittén:

För att vi ska lyckas i detta viktiga intressepolitiska
och högst prioriterade arbete

måste hela FUB-rörelsen agera
gemensamt och kraftfullt

för att bevaka, bevara och utveckla LSS för att de som omfattas
av lagen ska kunna tillförsäkras goda levnadsvillkor.

Tillsammans förändrar vi världen!

FUB

För barn, unga och vuxna
med utvecklingsstörning